26

MINISTERSTWO INFORMACJI
I DOKUMENTACJI.

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 22 MAJA 1942r.

/ Popołudniowy. /

I.

Dotyczące Polski.

BEIRUT po polsku, 21.V.godz.23.oo.

NYT zamieszcza korespondencję o armii polskiej w Kanadzie.Korespondencja jest obficie ilustrowana zdjęciami,które przedstawiają poszczególne rodzaje broni Polskich Sił Zbrojnych. Korespondencja podkreśla różnorodność pochodzenia żołnierzy: obok Amerykanów polskiego pochodzenia, którzy nie zawsze dają sobie radę z językiem polskim,są Polacy z Polski i z różnych stron świata,którzy musieli przełamać niezliczone trudności, by przez kontynenty i morza przedostać się do Ameryki i wstąpić do armii polskiej.Armia polska w Kanadzie stanowi doskonałą całość pod względem ducha i nastroju: wszyscy żołnierze są gotowi do walki,by jaknajrychlej wyzwolić swoją ojczyznę.

Ajencja Wolnych Francuzów podaje,że w roku bieżącym święto Narodowe 3 Maja było obchodzone w Polsce bardziej uroczyście niż w latach ubiegłych.W nocy z 2 na 3 Maja,Grób Nieznanego Żołnierza został udekorowany kwiatami i barwami narodowymi.Policja konna musiała wykonać szarżę dla rozpędzenia zebranego tłumu w Warszawie.Usiłowano również dekorować domy barwami narodowymi.

WEICHSELSENDER po ukraińsku, 21.V.godz.18.oo.

Roosevelt otrzymał depeszę od Charlie Chaplina z zawiadomieniem, że zbiera on już pieniądze dla przyspieszenia otwarcia drugiego frontu w Europie.Ten polski Żydek z pod Wilna czy Łodzi,który poprostu się nazywa Kapłan,jest przekonany, że swoim błazeńskim wystąpieniem przyczyni się do zwycięstwa hord bolszewickich nad wojskami niemieckimi.Do czego już dojść musiało z trudnościami wojennymi w Anglii i Ameryce skoro po wystąpieniach Stalina i Churchilla,potrzeba jeszcze pretensjonalnych wystąpień clowna filmowego w sprawie drugiego frontu w Europie. / Uwaga: ta sama wiadomość była powtórzona w audycji stacji Weichselsender po rosyjsku, 22.V.godz.12.oo./

II.

Z najważniejszych spraw światowych.

BEIRUT po polsku, 21.V.godz.2o.45.

Krążą pogłoski,że pobyt Musolliniego na Sardynii jest przygotowaniem do okupacji przez Włochów Korsyki.

WEICHSELSENDER po rosyjsku, 22.V.godz.12.oo.

Dowództwo marynarki niemieckiej donosi,że podwodne łodzie niemieckie zatopiły ostatnio na Atlantyku 17 statków na ogólną ilość 105.000 ton. Większość statków tych została zatopiona u wybrzeży amerykańskich.Ponadto w okresie od 1 do 18 Maja,na wodach amerykańskich zatopiono łącznie 530. tysięcy 800 ton statków.

W wielkiej bitwie pancernej pod Charkowem,wojska sowieckie straciły 480 tanków.Ilość ta świadczy o wielkich rozmiarach bitwy.

NEW YORK po polsku, 21.V.godz.23.15.

Opinia amerykańska uważa,że front daleko-wschodni ma drugorzędne znaczenie, i że przede wszystkim należy jaknajszybciej rozgromić Hitlera w Europie.Rozbicie Japonii będzie tylko wówczas kwestją czasu.Stąd potrzeba utworzenia drugiego frontu i stąd jednolity pogląd opinii amerykańskiej,że sztaby państw sprzymierzonych ,problem drugiego frontu nietylko rozważają ale i rozwiązują.

Według NYT działania w Rosji będą miały decydujący charakter tylko w tym wypadku,gdyby Rosji udało się zniszczyć potęgę militarną Niemców. W każdym innym wypadku,nawet w wypadku przegranej wojennej Rosji nie będzie to miało decydującego znaczenia dla wyników wojny .Oczywiście pomyślne

Operacje wojenne w Rosji skracają przebieg wojny. Po klęsce Francji, Anglia walczyła sama przez rok z Niemcami i Włochami i wcale nieźle dawała sobie radę, o czym świadczą bitwa nad Anglią i pierwsza kampania libijska. Od siebie speaker dodał, że każdy żołnierz polski, który bez pomocy z zewnątrz pierwszy stanął do walki z Niemcami, całkowicie podziela opinię pisma, że najmniej pomyślny przebieg wojny w Rosji niema decydującego znaczenia dla wyników wojny.

New York World Telegraph twierdzi, że pierwsza faza kampanii w Rosji zakończyła się dla niej pomyślnie. Dotychczasowe sukcesy swoje Hitler zawdzięczał szybkiemu uderzeniu i zaskoczeniu. Dalszy przebieg wojny w Europie zależy od trzech możliwości Hitlera: 1/ inwazja Anglii, 2/ ofensywy w kierunku Środkowego Wschodu przez Syrię i 3/ rzuceniu wszystkich sił niemieckich przeciwko Rosji. W trzecim wypadku sprzymierzeni będą mogli przyjść z pomocą Zw. Sowieckiemu, bo front zachodni będzie otwarty dla inwazji.

III.

O g ó l n e.

WEICHSELSENDER po rosyjsku, 22.V.godz.12.oo.

Bombowce niemieckie dokonały udanej wyprawy na port i kolej murmańską. Na doki i składy towarowe zrzucono wiele bomb, a w porcie uszkodzono duży okręt.

Min. Rosenberg odbywa obecnie podróż urzędową do państw bałtyckich. W Rydze i Tallinie zgotowano Rosenbergowi serdeczne przyjęcie ze strony ludności. W całej Łotwie i Estonii powiewają na domach flagi narodowe. Liczne delegacje ludności zgłaszają się do Rosenberga z wyrazami wdzięczności dla Hitlera i wojsk niemieckich, za wyzwolenie krajów z pod okupacji sowieckiej. Państwa uczynią pełny wysiłek, dla zwalczenia Zw. Sowieckiego, by raz na zawsze usunąć koszmar rządów bolszewickich.

WEICHSELSENDER po polsku, 21.V.godz.16.oo.

Wojska japońskie zawdzięczają swoje sukcesy nowoczesnemu uzbrojeniu, podczas gdy Alianci posługują się dotąd bronią z poprzedniej wojny.

Japończycy skutecznie zaopatrują wyspy zależne od importu w dostateczną dostawę ryżu. Urodzaj ryżu na wyspach eksportujących ryż, był w r.b. taki sam jak w poprzednim. Jedna z tych wysp dostarczyła na wywóz już ponad 30.000 worków ryżu.

RZYM po rosyjsku, 21.V.godz.17.oo.

Bitwa pod Charkowem dała dość ciekawe doświadczenia. Wojska czerwone wycofując się z trudnych do utrzymania pozycyj, pozostawiają na polu walki drobne oddziały, które mają się ukryć, przeczekać przemarsz wojsk niemieckich i wtedy dopiero atakować Niemców od tyłu. Ostatnio wojska niemieckie wykryły kilka takich oddziałów km. i miotaczy min. Gdy przeznaczeni do pozostania żołnierze sowieccy usiłują opuścić wyznaczone im miejsca, komisarze sowieccy rozstrzeliwują na miejscu tych żołnierzy.

Chicago Tribune podała ostatnio ciekawe spostrzeżenia z działalności komunistów w Indiach, na Jawie, w Burmie i na Filipinach oraz w Stanach Zjednoczonych. Przed wojną komuniści dążyli do obalenia rządu Stanów Zj. i dlatego Sekretarz generalny partii komunistycznej dostał się do więzienia. Teraz komuniści popierają rząd Prez. Roosevelta, a pomimo to interwencja Litwinowa o wypuszczenie z więzienia tego komunisty nie odniosła skutku. Zapewne - pisze gazeta- należy się spodziewać po tym artykule, że Litwinow będzie się domagał zawieszenia Chicago Tribune.

BRATYSŁAWA po ukraińsku, 21.V.godz.22.3o.

Przed kilkoma dniami upłynęło 9 lat od dnia śmierci ukraińskiego pisarza i bohatera narodowego Mikołaja Chwilowego. Był on jednym z pierwszych narodowców, którzy nawoływali do odseparowania się od kultury moskiewskiej i kształcenia się na wzorach europejskich. Osyp Czerniak opisuje w Krakiwskich Wistach, okoliczności śmierci Chwilowego. Okresem przełomowym w historii Ukrainy, za czasów sowieckich, była nominacja na stanowisko urzędowe najmity Stalina Postyszewa, który przystąpił do niszczenia elity ukraińskiej. Rozpoczął się okres terroru masowego, w stosunku do działaczy ukraińskich. Przyjaciel Chwilowego, pisarz Jałowy, został aresztowany w Maju 1933r. Interwencja Chwilowego w celu uwolnienia Jałowego pozostały bez skutku. Kiedy dowiedział się w tymże czasie, że Jałowy w kilka dni po aresztowaniu zginął bez śladu, Chwilowy zakończył życie samobójstwem. Przed śmiercią Chwilowy oświadczył, że areszt Jałowego oznacza śmierć całej generacji narodoowców ukraińskich. Pogrzeb Chwilowego stał się manifestycją na-

[illegible] zostali aresztowani i zginęli bez śladu artysta Kurbasz, satyryk Wisznia i pisarz Jarczyn./?/

Wychodzący w Krzemieńczugu "Dzisiejsza chwila" twierdzi,że używanie dzisiaj mowy moskiewskiej jest przestępstwem narodowym,bo jest to język Lenina i Stalina - ciemiężycieli narodu ukraińskiego.

BEIRUT po polsku, 21.V.godz.23.oo.

18 bm. przybył do Beirutu książe Glocester,powitany na dworcu przez przedstawicieli władz miejscowych.

Donoszą z Buenos Aires,że Meksyk ma wypowiedzieć wojnę państwom Osi.

MOSKWA po polsku, 21.V.godz.17.3o.

18 Maja odbył się w Moskwie wiec młodzieży Łotewskiej.W wiecu wzięli udział studenci, robotnicy i chłopi łotewscy.Obecni byli również partyzanci łotewscy.Rezolucja wiecu wzywa młodzież łotewską do bezwzględnej walki z hitlerowskimi napastnikami.

Po koncercie orkiestry niemieckiej w Lyonie kilkutysięczny tłum młodzieży francuskiej urządził demonstracje wznosząc okrzyki "precz z Niemcami".

IV.

Z ostatniej chwili.

NEW YORK CBS. po angielsku i francusku,22.V.godz.14.oo.

Korespondent NYT donosi, że połączenia telefoniczne między Berlinem a Sztokholmem zostały przerwane na 24 godzin, a to w tym celu,by mowa Goeringa nie została nadana na zagranicę.Jest rzeczą znamienną,że własny organ Goeringa Essener Nazional Zeitung poświęcił mowie zaledwo 11 wierszy, inne zaś dzienniki jeszcze mniej,tak np.D.A.Z.- 3 wiersze.

Donoszą z Moskwy,że wkrótce dużo będzie się mówić o ofensywie sowieckiej na północy,gdzie Rosjanie posunęli się już o 13 mil wgłąb Finlandii.Berlin donosi,że froncie północnym 49 batalionów sowieckich, dokonało w ciągu 16 dni 129 ataków,które " wszystkie odparto".Na odcinku między jeziorem Kutno a Morzem Białym,Rosjanie posunęli się o 16 mil. Korespondent U.P. donosi, że Rosjanie podchodzą już do samego Charkowa.Niemiecka 23 dywizja pancerna,niedawno zreorganizowana we Francji,przestała istnieć. Korespondent Int.News donosi,że cała kontrofensywa von.Bocka została zlikwidowana i Niemcy bronią się tylko w jednym punkcie ,lecz są tam otoczeni. Partyzanci sowieccy wybili do nogi garnizony niemieckie w 4-ch wsiach,jeszcze przed nadejściem wojsk regularnych.

W ciągu dnia dzisiejszego w stoczniach Stanów spuszczono już na wodę 27 statków.

Główna kwatera Mac Arthura donosi,że łódź podwodna zatopiła krążownik japoński oraz 2 statki handlowe o tonnażu 9 i 6.000 ton.Łącznie od wybuchu wojny Japończycy stracili 56 okrętów wojennych i 89 statków handlowych.W rejonie południ. zachodniego Pacyfiku zaczęły się deszcze monsunowe. Radio Tokio ogłosiło wczoraj znamienny komunikat,że flota japońska na Morzu Koralowym miała do czynienia z przeważającymi siłami sprzymierzonych. - W Chinach południowych Japończycy wykonali desant lotniczy w pobliżu Fuczau.- W Santa Catharina aresztowano kilkudziesięciu Niemców za mówienie po niemiecku.Jak wiadomo język niemiecki jest w Brazylii zakazany. - W Brazylii w porozumieniu ze Stanami wprowadzono zakaz obrotu dolarami. Zarządzenie wymierzone jest przeciw państwom Osi.Wszystkie posiadane dolary należy zgłosić do 22 bm.

Donoszą z Tokio ,iż wykryto tam organizację szpiegowską,działającą na szkodę państw Osi , na której czele stoi jakoby redaktor pisma antyhitlerowskiego.

Jedna z misyj chrześcijańskich w Iranie niezadowolona z dotychczasowego przekładu biblii na język perski,zamówiła nowy przykład,którego druk powierzono niemieckiemu drukarzowi.Misjonarze bardzo długo czekali na książki,wkońcu otrzymali 20.000 egzemplarzy.Już pod rozdaniu pierwszych 100-spostrzeżono zmiany w przekładzie tak rażące,że nawet Persowie zaczęli zgłaszać się do Misji z szeregiem pytań. Okazało się,że drukarz wysłał przekład do Instytutu Orientalnego w Berlinie, który wprowadził szereg zmian,tak jaskrawych,jak np. zamiast " nie zabijaj" - " zabijaj".

Hitler wzmaga presję na Lavala,grożąc oddaniem Włochom Korsyki, Tunisu i Nicei dla zrównoważenia zajęcia przez Aliantów Madagaskaru i Martyniki.- Na Rivierę przybywają liczne transporty rannych Niemców,których wywozi się do Czechosłowacji,Polski i wszędzie gdzie się da,lecz w miarę możności nie do Rzeszy.-W Pradze zabito 7 oficerów niemieckich.